

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Podsekretarz Stanu
Paweł Orłowski

DZF-VI-82221-2014-AZ/14
NK 834291/114

Warszawa, 15. XII. 2014 r.

SEKRETARIAAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 16. 12. 14
nr. 7782 podpis. [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 16. 12. 14.

nr. 5207 podpis. [signature]

Szanowny Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

odpowiadając na pismo z dnia 25 listopada br. (znak: BPS/043-65-2828/14), przy którym przesłany został tekst oświadczenia złożonego przez Panią Senator Alicję Zając podczas 65. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 listopada br., poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia dotyczące realizacji działań prozatrudnieniowych na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków EFS.

Odnosząc się do pytania dotyczącego kwestii monitorowania wydatkowania środków EFS przeznaczonych na działania prozatrudnieniowe skierowane do osób niepełnosprawnych, uprzejmie informuję, iż Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki (IZ PO KL) monitoruje w sprawozdaniach z realizacji Priorytetów PO KL poziom wsparcia realizowanego m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych. Niemniej, zarówno dane dotyczące liczby uczestników, jak i dane finansowe nie są agregowane w ujęciu rocznym, lecz narastająco od początku realizacji Programu.

Ponadto, z uwagi na sposób realizacji Programu (tj. podział alokacji na osie priorytetowe, nie zaś na grupy docelowe czy formy wsparcia) nie wyznaczono puli środków przeznaczonej wyłącznie na wsparcie osób niepełnosprawnych. Jednocześnie, pragnę podkreślić, iż osoby niepełnosprawne w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki traktowane są, jako osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tym samym mogą uczestniczyć w projektach realizowanych we wszystkich osiach priorytetowych PO KL. Wsparcie kierowane do tych osób ma na celu niwelowanie trudności w dostępie do rynku pracy oraz ich integrację społeczną.

Osoby niepełnosprawne wspierane są przede wszystkim w Priorytecie I *Zatrudnienie i integracja społeczna*, Priorytecie VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* oraz w Priorytecie VII *Promocja integracji społecznej*. Wsparciu osób niepełnosprawnych w komponencie centralnym poświęcono Poddziałanie 1.3.6 PFRON, które wdrażane jest przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach ww. priorytetów realizowane są projekty aktywizujące zawodowo oraz społecznie osoby niepełnosprawne, m.in. poprzez takie formy wsparcia, jak: dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, subsydiowane zatrudnienie, zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy, poradnictwo, szkolenia, warsztaty, staże, praktyki. Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków EFS przedstawia załącznik pn. *Osoby niepełnosprawne w projektach EFS*.

Jeśli chodzi o kwestie związane z występowaniem ryzyka powielania działań współfinansowanych ze środków EFS ze wsparciem realizowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), pragnę podkreślić, iż działania podejmowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowią uzupełnienie interwencji podejmowanej ze środków krajowych, wspomagając tym samym szybsze osiągnięcie celów Unii Europejskiej, m.in. w zakresie wzrostu zatrudnienia i integracji społecznej. Pozwalają, tym samym, na zintensyfikowanie publicznej interwencji ukierunkowanej na rozwiązanie konkretnych problemów społecznych i gospodarczych. Zasada dodatkowości środków europejskich jest jedną z podstawowych zasad wdrażania tych środków we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju ma świadomość, że – obok środków EFS i programów operacyjnych finansowanych z EFS – istnieją także krajowe środki i instrumenty wspierające zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności środki Funduszu Pracy wspierające zatrudnienie osób niepełnosprawnych posiadających status osób bezrobotnych oraz środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dlatego w ramach środków europejskich, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego, wprowadzono zakaz finansowania tych samych wydatków z różnych środków publicznych zarówno krajowych, jak i europejskich. Zakaz ten wynika z Wytocznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Jednocześnie należy zauważyć, że środki Funduszu Pracy i PFRON przeznaczone są wyłącznie dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne albo poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu. Osoby te mają prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Europejski Fundusz Społeczny może natomiast oferować wsparcie zatrudnieniowe również osobom, które nie kwalifikują się do ww. wsparcia ze względu na ograniczenia ustawy o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych* czy ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, czyli do osób, które nie są zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy, a więc osób bardzo oddalonych od rynku pracy. Ponadto, ze środków EFS może być finansowane wsparcie najbliższego otoczenia osób niepełnosprawnych, zwłaszcza rodziców i opiekunów. Często to postawa rodziców i opiekunów stanowi barierę wejścia na rynek pracy przez osoby niepełnosprawne.

Środki EFS pozwalają także na upowszechnienie rozwiązań aktywizacyjnych, których realizacja nie mogłaby być realizowana w takiej skali ze względu na ograniczone możliwości finansowania tych rozwiązań z budżetów jednostek samorządu terytorialnego i PFRON. Mowa tu w szczególności o zakładach aktywności zawodowej i asystentach osobistych. Podkreślenia wymaga fakt, iż środki EFS umożliwiają stosowanie innowacyjnych metod aktywizacji społeczno-zawodowej nieuregulowanych przepisami prawa polskiego, natomiast z powodzeniem stosowanych w Europie i na świecie, takich jak zatrudnienie wspomagane.

Załącznik:

Osoby niepełnosprawne w projektach EFS

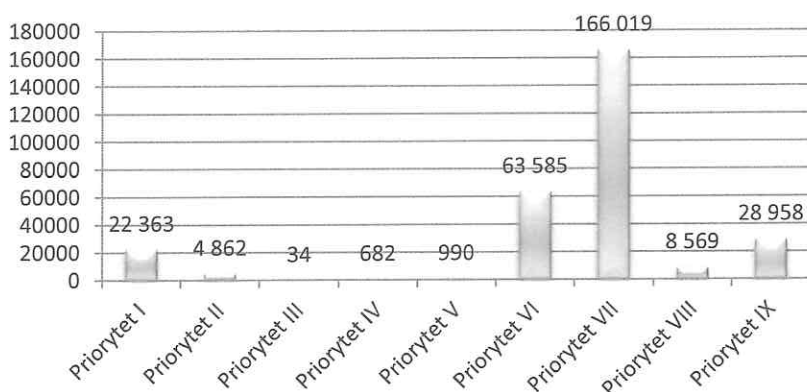

Osoby niepełnosprawne w projektach EFS

PODSUMOWANIE DANYCH DOTYCZĄCYCH WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PO KL

Od początku realizacji programu do końca czerwca 2014 roku udział w projektach PO KL rozpoczęło nieco ponad **296 tys. osób niepełnosprawnych**, wśród których 55% stanowiły kobiety. Osoby niepełnosprawne stanowiły 3,5% ogółu osób, które do połowy 2014 roku przystąpiły do udziału w projektach współfinansowanych z PO KL. Najwięcej niepełnosprawnych uczestników (166 tys. osób) brało udział w projektach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* skierowanego do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i borykających się z dyskryminacją na rynku pracy. Dość dużo, bo blisko 63,6 tys. osób uczestniczyło w projektach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* ukierunkowanego na pomoc osobom bezrobotnym i biernym zawodowo na rynku pracy.

Wykres 1 Liczba osób niepełnosprawnych, które rozpoczęły udział w projektach PO KL do czerwca 2014 r.

W komponentie centralnym PO KL wsparcie dla osób niepełnosprawnych jest skupione głównie w Poddziałaniu 1.3.6 *PFRON*, w którym realizowane są **projekty systemowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**. Do końca 30. czerwca 2014 r. w Poddziałaniu 1.3.6 zakontraktowano projekty o łącznej wartości blisko 271 mln zł, a wydatkowanie osiągnęło prawie 165,9 mln zł. W projektach w ramach Priorytetu I PO KL udział zakończyło do końca 2014 r. 12 tys. osób niepełnosprawnych, z czego 42% uczestników to kobiety. Można szacować, że średni koszt wsparcia na osobę wyniósł 13,7 tys. zł.

W komponentie regionalnym wsparcie dla osób niepełnosprawnych realizowane było głównie w Priorytecie VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* i VII *Promocja integracji społecznej*.

W Priorytecie VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* przewidziano koncentrację wsparcia m.in. na osobach niepełnosprawnych jako doświadczających największych trudności dotyczących wejścia oraz utrzymania się na rynku pracy. W ramach projektów uczestnicy otrzymali wsparcie szkoleniowo-doradcze, stażowe i inne formy aktywizacji zawodowej, a także pomoc w założeniu własnej firmy. W projektach z tego zakresu do końca I półrocza 2014 r. rozpoczęło udział ponad 63,5 tys. osób niepełnosprawnych, z czego już ok. 49,4 tys. osób zakończyło swój udział w projekcie (60% stanowiły kobiety).

W Priorytecie VI we wszystkich Działaniach łącznie blisko 63,6 tys. osób niepełnosprawnych uzyskało wsparcie, tj. 5% wszystkich uczestników, z czego można szacować, że ok. 537 mln zł z ponad

10,6 mld zł wydatkowano w tym Priorytecie na wsparcie osób niepełnosprawnych. Można szacować, że średni koszt wsparcia na osobę wyniósł ok. 10,9 tys. zł.

Największy udział osób niepełnosprawnych zanotowano w **Priorytecie VII *Promocja integracji społecznej PO KL*** (18,5% uczestników projektów). Na tej podstawie można oszacować, że na wsparcie osób niepełnosprawnych wydatkowano dotąd w Priorytecie VII prawie 981 mln zł.

Dodatkowo, w 2012 r. uruchomiono w jego ramach działanie dedykowane dla osób niepełnosprawnych, tj. **Działanie 7.4 *Niepełnosprawni na rynku pracy***, w którym uczestnicy mogą otrzymać wsparcie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej i poprawy dostępu do zatrudnienia. Na koniec I półrocza 2014 r. liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach z tego Działania wynosiła blisko 2,5 tys. osób (61% stanowiły kobiety). Docelowo założono, że pomoc otrzyma ok. 11 tys. osób z niepełnosprawnościami. Do 30. czerwca 2014 r. zakontraktowano projekty o łącznej wartości blisko 267,4 mln zł, a wydatkowanie wyniosło ponad 93 mln zł.